

ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Factors Affecting Students' Decision to Study Master of Education
Program in Educational Administration, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University

ชนมณี ศีลานุกิจ

ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

Chonmanee Silanookit

Email: silanookit.oud@gmail.com

Department of Education Administration and Higher Education,
Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

Received: February 13, 2020 / Revised: December 24, 2020 / Accepted: December 25, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 144 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นชั้น จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจอยสลา๊ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

คำสำคัญ: ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ; มหาวิทยาลัยรามคำแหง; การตัดสินใจ

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ด้านความก้าวหน้า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านค่าธรรมเนียม

2. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในสังกัดต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านค่าธรรมเนียมและด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการยอมรับในสังคม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The objective of this research is to study the scale and compare the factors that have an influence on students' decision to pursue graduate study, master's degree in educational administration program at Ramkhamhaeng University. The sample of the research is 144 students who study master's degree in educational administration program at Ramkhamhaeng University, class of 2018-2019. The research utilizes stratified random sampling method by selecting schools' affiliation as a subpopulation, and simple random sampling method. The research tool is questionnaire in five-scale rating, which Item Objective Congruence (IOC) Index equals to 1 in every question and significant level equals to 0.95. The statistics measure use for data analysis are frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t test using one-way analysis of variance (ANOVA) and paired test using Scheffe's method.

The research found that;

1. Students decided to pursue graduate study, master's degree in educational administration program at Ramkhamhaeng University due to the following factors (scaling from high to low); teaching and learning process, being accepted in the society aspect, progress aspect, building and environment aspect, and tuition fees. Overall scale of these five-factor is high.

2. The comparison results of decision making to pursue graduate study, master's degree in educational administration program at Ramkhamhaeng University of different gender has not statically significant difference.

3. The comparison results of decision making to pursue graduate study, master's degree in educational administration program at Ramkhamhaeng University of students who work in different type of schools' affiliation has overall statically significant difference. By factor analysis, the research found that tuition fees and building and environment aspect has not statically significant difference; however, being accepted in the society aspect, teaching & learning process, and progress aspect has statically significant difference.

Keywords: Factors Affecting Students' Decision to Study; Ramkhamhaeng University; Decision Making

บทนำ

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่คณะครู นักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2524 ความว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาต่อไปได้โดยตลอด” (54 พระบรมราโชวาท “ด้านการศึกษา” จาก *ในหลวงรัชกาลที่ 9*, 2562) การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคล เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาได้ น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง และหนึ่งในหลักการสำคัญของแผนดังกล่าว ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคมนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูลอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติ และ

ในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) การจัดการศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดให้ครอบคลุมและสอดคล้องตามความต้องการและให้เป็นไปตามเป้าหมาย ของการพัฒนาประเทศ ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นมหาวิทยาลัยระบบเปิด ได้รับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนเป็นรุ่นแรก ในปี พ.ศ. 2514 ทำการเปิดสอน 4 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ และ คณะศึกษาศาสตร์ โดยมีผู้สนใจสมัครเป็นนักศึกษาในครั้งแรกจำนวน 37,198 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ได้ เปิดเพิ่มอีก 3 คณะคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2540 ได้เปิดสอนคณะวิศวกรรมศาสตร์ ด้วยความเป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชา ระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย รามคำแหงจึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของ แต่ละบุคคล ด้วยการจัดให้มีการบรรยายในชั้นเรียน และจัดให้มีสื่อการสอนทางไกลเพื่อศึกษาได้ด้วยตนเอง คณะศึกษาศาสตร์เป็น 4 คณะแรกที่ได้จัดตั้งขึ้นพร้อมกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 ซึ่งปัจจุบันเปิดสอน 10 ภาควิชา ประกอบด้วย (1) ภาควิชาพื้นฐาน การศึกษา (2) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน (3) ภาควิชาการประเมินและการวิจัย (4) ภาควิชาเทคโนโลยี การศึกษา (5) ภาควิชาพลานามัย (6) ภาควิชาจิตวิทยา (7) ภาควิชาภูมิศาสตร์ (8) ภาควิชาบริหารการศึกษา และอุดมศึกษา (9) ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ และ (10) ภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องและอาชีวศึกษา (ประวัติ ความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์, 2557) ในปีการศึกษา 2561-2562 มีนักศึกษาสมัครเข้าศึกษาต่อใน หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่หลากหลาย แตกต่างกัน ทั้งด้านผู้เรียนและต้นสังกัด ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษามีเป็นจำนวนมาก แต่ละแห่งก็มีจุดเน้น จุดเด่นที่แตกต่างกันออกไป ต่างต้องแข่งขันเพื่อที่จะให้นักเรียน นักศึกษา เลือกเข้ามาศึกษาต่อในสถาบัน ของตน โดยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย จัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ตอบสนอง แก่ผู้เรียนให้มากที่สุด ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อผู้เรียน มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีข้อมูล เกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปัจจุบัน เพื่อนำไปวางแผนจัดการศึกษาและพัฒนาให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาที่มีเพศและปฏิบัติงานในสังกัดต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามแนวคิดของ ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ (2553), Johnstone (2003), Knowles (1980), และ Maslow (1943), ทั้งนี้ ผู้วิจัย ได้เลือกปัจจัยที่เหมาะสม ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม
- 1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านค่าธรรมเนียม
- 1.4 ด้านความก้าวหน้า
- 1.5 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 226 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 144 คน จากตารางสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นชั้น (strata) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling--SRS) โดยวิธีการจับสลาก

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่วิจัย ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกอบด้วย เพศ และหน่วยงานต้นสังกัด

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกอบด้วย (1) ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม (2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านค่าธรรมเนียม (4) ด้านความก้าวหน้า และ (5) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่วิจัย ผู้วิจัยกำหนดศึกษาระหว่างวันที่ 1 เดือนมกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 รวมระยะเวลา 1 ปี

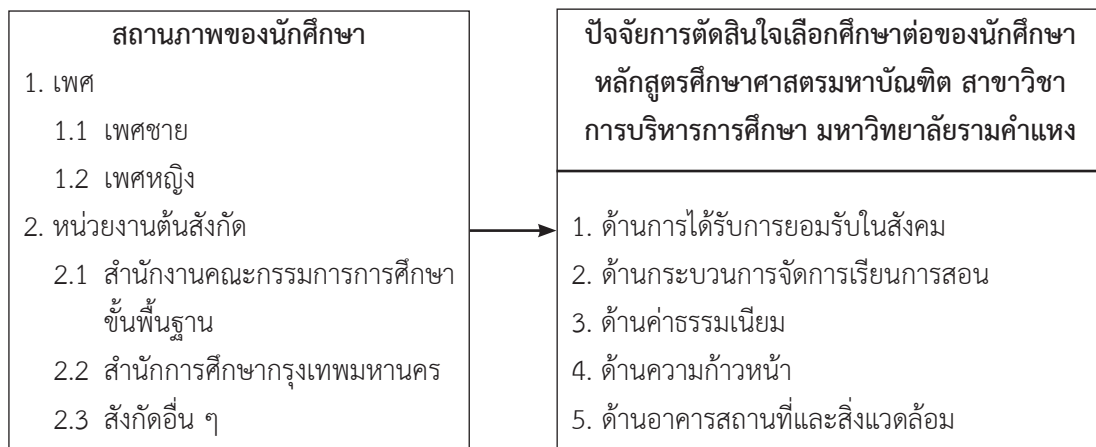
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษาทราบถึงปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
2. ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษานำข้อมูลไปวางแผนพัฒนาส่งเสริมให้เกิดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาและผู้สนใจ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในอนาคต

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปได้ ดังนี้

การตัดสินใจเป็นการเลือกระหว่างทางเลือกซึ่งคาดหวังว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ เกิดความพึงพอใจ สอดคล้องกับความต้องการ ดังนั้น การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ จึงเป็นการเลือกทางใดทางหนึ่งจากหลายทางที่มีอยู่ ภายในสถานการณ์ ข้อมูล ข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ โอกาส และอุปสรรค เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีปัจจัยการตัดสินใจโดยทั่วไป ประกอบด้วย ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากร องค์กรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้ การวัดผล ค่าใช้จ่าย และประสิทธิภาพขององค์กรเกี่ยวกับผลผลิต สอดคล้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของ Maslow (1943) ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ 5 ประการ ประกอบด้วย ความต้องการด้านร่างกาย ความปลอดภัยมั่นคง ความรักความอบอุ่น การยอมรับเกียรติยศ และการบรรลุตามความมุ่งหวัง ซึ่ง Knowles (1980) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่เป็นพื้นฐานและเชื่อมโยงกับปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อไว้ 6 ประการ ประกอบด้วย ความต้องการทางกายภาพทำให้ผู้เรียนพึงพอใจ ความต้องการในการเจริญงอกงามที่เป็นสิ่งที่ต้องการเกี่ยวกับความสำเร็จ ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ความต้องการความรัก การยอมรับทางสังคม และความต้องการยอมรับด้านคุณค่าของตนเอง ซึ่งเป็นเหตุจูงใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Johnstone (2003) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจ ตลอดทั้งการลงทุนในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นแรงจูงใจในการตัดสินใจเช่นกัน และจากการศึกษาของ จูติภรณ์ เวียงวิเศษ (2553) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีต่อการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก คือ ความคาดหวัง ความต้องการ คุณภาพมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อม หลักสูตร และค่าธรรมเนียม ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์เป็นกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 226 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 144 คน จากตารางสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้สังกัดเป็นชั้น (strata) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling--SRS) โดยวิธีการจับสลากได้กลุ่มตัวอย่างจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 93 คน สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 39 คน และสังกัดอื่น ๆ 12 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 144 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของนักศึกษา ได้แก่ เพศ และหน่วยงานต้นสังกัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าธรรมเนียม ด้านความก้าวหน้า และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของ Likert (1932) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟไฟ

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.18) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.31) ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม (\bar{X} = 4.02) ด้านความก้าวหน้า (\bar{X} = 4.26) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.03) และด้านค่าธรรมเนียม (\bar{X} = 4.02) (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและรายด้าน

	(n = 144)		
ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม	4.28	.55	มาก
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.31	.63	มาก
3. ด้านค่าธรรมเนียม	4.02	.68	มาก
4. ด้านความก้าวหน้า	4.26	.64	มาก
5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.03	.71	มาก
รวม	4.18	.57	มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน ปรากฏดังนี้

1.1 ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.28) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีความภาคภูมิใจในการเข้ารับการศึกษาต่อ (\bar{X} = 4.46) มหาวิทยาลัยมีภาพลักษณ์ที่ดีมานาน (\bar{X} = 4.35) และ ผู้บริหารและเพื่อร่วมงานให้การยอมรับ (\bar{X} = 4.34) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารโรงเรียนประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมสนับสนุนเชิงบวก (\bar{X} = 4.06)

1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน (\bar{X} = 4.42) มีกระบวนการสอนที่เน้นความรู้ และประสบการณ์ (\bar{X} = 4.35) และมีการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับมารยาทในการบริหาร (\bar{X} = 4.33) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีระบบการจัดประเมินผลอย่างเหมาะสม (\bar{X} = 4.23)

1.3 ด้านค่าธรรมเนียม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีระบบการลงทะเบียนที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.23$) มีค่าธรรมเนียมที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการครู ($\bar{X} = 4.07$) และมีค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรมเหมาะสมกับหลักสูตร ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ให้นักศึกษาเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 3.83$)

1.4 ด้านความก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 4.33$) มีพัฒนาการในการศึกษาต่อและปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.31$) และได้รับการพัฒนาด้านความรู้ในยุคของการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีโอกาสได้รับการคัดเลือกเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ได้รับมอบหมายภาระหน้าที่ก่อนเสมอ ($\bar{X} = 4.14$)

1.5 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ตั้งอยู่ในศูนย์กลางความเจริญ แหล่งชุมชน ($\bar{X} = 4.26$) มีอาคารเรียน อาคารประกอบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.06$) และมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีห้องเรียน พร้อมสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.86$)

2. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในสังกัดต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านค่าธรรมเนียมและด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่าง ส่วนด้านการยอมรับในสังคม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความต้องการของนักศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของการพัฒนาตนเองเพื่อความเจริญงอกงาม แสดงออกถึงความสามารถของตน เพื่อให้ไปสู่ความสำเร็จ นอกจากนั้น ยังต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตลอดถึงการพัฒนาตนเอง สอดคล้องตามแนวคิดของ Knowles (1980) และยิ่งสอดคล้องกับหลักการที่ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคลเพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาระดับคุณภาพชีวิต และการปรับเปลี่ยนขนานนั้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อีกทั้ง Bergquist

(1981) ได้เสนอแนะไว้ว่า การวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองผู้เรียนนั้นควรคำนึงถึงปัจจัย 6 ประการ คือ ด้านเวลา สถานที่ ทรัพยากร องค์กร กระบวนการพัฒนา และด้านผลผลิต ซึ่งจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีปัจจัยที่สอดคล้องกับเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้น ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา ทั้งด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าธรรมเนียม ด้านความก้าวหน้า และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จึงอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ชัดเงางาม (2561) ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ (2553) และ มีสิทธิ์ ชัยมณี (2559) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วน (1) ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพิจารณาจากความภาคภูมิใจในการเข้ารับการศึกษาคือ ต่อในมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีภาพลักษณ์ที่ดีมาโดยตลอด ตลอดถึงเพื่อนผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาให้การยอมรับ เชื่อมั่นศรัทธา สอดคล้องกับ จิราภรณ์ ไหวติ (2541) และพรรณราย ประสิทธิ์นราพันธุ์ (2547) ที่กล่าวถึงแรงจูงใจของมนุษย์ที่มีความต้องการยอมรับนับถือ และการศึกษาของ ปาริชาติ ทองอยู่ (2542) ศึกษาพบว่า การได้รับการยอมรับในสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งของแรงจูงใจ (2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพิจารณาจากมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรที่เหมาะสมตามความต้องการ มีกระบวนการสอนที่เน้นความรู้และประสบการณ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ และมีการพัฒนาเจตคติเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ตลอดถึงมารยาทในการบริหารซึ่งถือว่าเป็นทักษะประการสำคัญในการบริหารไปสู่ความสำเร็จ กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่นักศึกษาพิจารณาเป็นปัจจัยแรกของการตัดสินใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติณัฐ ทัศนศาสตร์ (2560) ศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นปัจจัยในการตัดสินใจอยู่ใน ระดับมากเช่นกัน (3) ด้านค่าธรรมเนียม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพิจารณาจากมหาวิทยาลัยมีระบบการลงทะเบียนที่เหมาะสม ชัดเจน อำนวยความสะดวกต่อนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีค่าธรรมเนียมที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของนักศึกษาที่เป็นข้าราชการครู และมีค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรม เหมาะสมกับหลักสูตร สอดคล้องกับ ประวีณา หอมตา (2559) ศึกษาพบว่า อัตราค่าธรรมเนียมลงทะเบียนจะต้องมีความเหมาะสมและเป็นธรรม (4) ด้านความก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพิจารณาจากนักศึกษารุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และตำแหน่งที่สูงขึ้น มีพัฒนาการในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และมีพัฒนาการในการปฏิบัติงานหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และเชื่อว่าเมื่อเข้ารับการศึกษแล้วจะได้รับการพัฒนาด้านความรู้ในบุคคลของการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ สุดา ทัพสุวรรณ (2541) ที่ให้ความเห็นว่า ความก้าวหน้าในงานหรือในอาชีพเป็นความต้องการของมนุษย์ สอดคล้องกับ Maslow (1943) และ (5) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพิจารณาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งอยู่ในศูนย์กลางความเจริญ มีแหล่งชุมชนอยู่รอบมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมภายในของมหาวิทยาลัย มีอาคารเรียน อาคารประกอบต่าง ๆ อย่างเหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม

สอดคล้องกับ สุปรีชา หิรัญโร (2531) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมจิตใจ พฤติกรรม ค่านิยม และยังส่งผลก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน เป็นปัจจัยในการตัดสินใจเพื่อเข้าศึกษาต่อด้วย และสอดคล้องกับ รัฐาภรณ์ เวียงวิเศษ (2553) รจเรช สายคำ วัฒนา พัดเกตุ (2560) และสุดาร่า ดิษฐาภรณ์ (2535) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อ นั้น โดยทั่วไปพบว่า สภาพแวดล้อมรุ่มรื่น สวยงาม บรรยากาศดี มีห้องเรียน อาคารสถานที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจศึกษาต่อทั้งในระดับนักเรียน นักศึกษา และข้าราชการ เช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้งเพศชายและหญิงพิจารณาปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การได้รับการยอมรับในสังคม ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน และบทบาทหน้าที่หรือตำแหน่งในอนาคต พิจารณาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ตลอดจนค่าธรรมเนียมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1943) ที่มนุษย์โดยทั่วไปมีความต้องการไม่แตกต่างกัน และเป็นการตัดสินใจที่มีสถานะแบบมีโครงสร้างเหมือนกัน ซึ่งเป็นการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเคยชินที่ปฏิบัติสืบทอด หรือบอกกล่าวต่อ ๆ กันมา ตามแนวคิดของ Bartol and Martin (1998) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปารีชาติ ทองอยู่ (2542) ศึกษาพบว่า ข้าราชการสายงานสถานภาพเกี่ยวกับเพศไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การศึกษาต่อไม่ว่าจะเป็นเพศหรือสายงานย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการ ไม่เกี่ยวกับเพศเพราะเนื่องจากสังคมเปิดกว้าง ยอมรับความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและหญิง เช่นเดียวกับ รณชัย คงกะพันธ์ (2553) ศึกษาพบว่า ไม่แตกต่าง เช่นกัน

3. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในสังกัดต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านค่าธรรมเนียม และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการยอมรับในสังคม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลทั่วไป พิจารณาจากปัจจัยเพื่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อโดยรวมแตกต่างกัน เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ย่อมมีวัฒนธรรม ความเชื่อ ความต้องการที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป้าหมายของแต่ละบุคคล เช่น ด้านการยอมรับในสังคม การจัดการเรียนการสอน และด้านความก้าวหน้า ดังเช่น Bergquist (1981) ได้เสนอตัวแปรที่เป็นปัจจัยการตัดสินใจไว้ 6 ประการ และประการที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง คือ ด้านองค์กรหรือมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการศึกษาหรือหลักสูตรที่นักศึกษาเลือกได้ ซึ่งก็จะเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญส่งผลให้นักศึกษาที่มีสังกัดต่างกันพิจารณาปัจจัยเลือกศึกษาต่อแตกต่างกัน

ส่วนการยอมรับในสังคมและความก้าวหน้าเป็นไปไปตามความเชื่อ ค่านิยมของแต่ละบุคคลและหน่วยงาน สำหรับปัจจัยด้านค่าธรรมเนียม และอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม นักศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดต่างกัน แต่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของบุคคล ซึ่งค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นปัจจัยที่ทุกคนจะต้องคำนึงถึง และสภาพแวดล้อมทุกคนย่อมต้องการสิ่งที่สวยงาม สะดวก ปลอดภัยตามหลักความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สอดคล้องตามทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1943)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบและกระตุ้นให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา ควรปรับปรุงระบบการวัดประเมินผลให้เหมาะสม และส่งเสริมพัฒนากระบวนการคิดด้วยกิจกรรม
3. ด้านค่าธรรมเนียมนักศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา ควรจัดวัสดุ อุปกรณ์ให้นักศึกษาเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ
4. ด้านความก้าวหน้า ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา ควรส่งเสริมพัฒนาความเป็นผู้นำและพัฒนาเจตคติและทักษะในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม
5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา ควรพัฒนาห้องเรียนพร้อมสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีให้ทันสมัยเพิ่มขึ้น และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิชาอื่น ๆ และปัจจัยที่แตกต่าง
2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารการศึกษาในสถาบันต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติณัฐ ทิศนาศาสตร์. (2560). ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กิตติศักดิ์ ชัดเงางาม. (2561). ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม ของนักศึกษาวិทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- จิราภรณ์ ไหวดี. (2541). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2540. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, คณะครุศาสตร์.
- ประวีณา หอมตา. (2559). รายงานการวิจัยเรื่อง การทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมนลงทะเบียนเรียนและการจัดการที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์. (2557). ค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2562, จาก <http://www.edu.ru.ac.th/index.php/2014-04-17-03-55-55>
- ปาริชาติ ทองอยู่. (2542). ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการสาย ข และสาย ค. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณราย ประสิทธิ์ราพันธ์. (2547). เหตุจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มีสิทธิ์ ชัยมณี. (2559). การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 1(1), 97-107.
- จเรช สายคำ และวัฒนา พัดเกิด. (2560). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคเหนือตอนล่าง. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติเนศวรวิจัย ครั้งที่ 13 (หน้า 1348-1358). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยเนศวร.
- รณชัย คงกะพันธ์. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์, คณะบริหารธุรกิจ.
- สุดา ทัพสุวรรณ. (2541). หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะศึกษาศาสตร์.
- สุดารดา ดิษฐากรณ์. (2535). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของข้าราชการ ตามแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุปรีชา หิรัญโร. (2531). การพัฒนาองค์กรและสภาพแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12* (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- 54 พระบรมราชโองการ “ด้านการศึกษา” จาก ในหลวงรัชกาลที่ 9. (2562). ค้นเมื่อ 15 เมษายน 2563, จาก <https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/1144700>
- Bartol, K. M., & Martin, D. C. (1998). *Management* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Bergquist, W. H. (1981). *Designing undergraduate education: A systematic guide for improving the curriculum*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Johnstone, D. B. (2003). Cost sharing in higher education: Tuition, financial assistance, and accessibility in a comparative perspective. *Czech Sociological Review*, 39(3), 351-374.
- Knowles, M. S. (1980). *The modern practice of adult education from pedagogy to andragogy*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. A. (1932). Technique for the measurement of attitude. *Archives Psychological*, 3(1), 42-48.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396.